

Motion till riksdagen 2009/10:Sk510

av **Stefan Attefall m.fl. (kd)**

Personligt kompetenskonto för utvecklat arbetsliv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda införandet av ett system med personliga kompetenskonton.

Motivering

Kristdemokraterna föreslår att ett system för personligt kompetenssparande införs. Vi förespråkar en modell där löntagare ges möjlighet att göra avdrag på inkomstbeskattningen för insättningar på ett personligt kompetenskonto.

Statliga utredningar om kompetenskonton

Frågan om personliga kompetenskonton är inte ny. Redan år 1995 motionerade Kristdemokraterna för första gången i frågan. Fem år senare lade en statlig utredning fram ett förslag. Den statliga utredningen pekade på att ett system för personligt kompetenssparande skulle bidra till ökad rörlighet på arbetsmarknaden, förebyggande av flaskhalsar, minskad risk för arbetslöshet samt ökad möjlighet att vara kvar i arbetslivet fram till pensionsåldern. Utredningen gjorde bedömningen att de positiva effekterna uppväger kostnaden för en ökad frånvaro för kompetensutveckling, som bedömdes motsvara maximalt 2 procent av arbetskraften per år.

Utredningen betonade att ett system som ska tillämpas av miljoner människor måste vara lätt att förstå och lätt att hantera. Därför förespråkades att systemet ska likna det som gäller för individuellt pensionssparande. Utredningen föreslog att i de fall där en kontoinnehavare uppnått en ålder på 65 år och inte förbrukat inestående medel, ska det finnas möjlighet att låta kompe-

Fel! Okänt namn på

tensmedlen övergå i pensionssparande. Taket föreslogs hamna på tio prisbasbelopp. Rätten att göra insättningar och därmed möjlighet till avdrag i deklarationen upphör alltså när taket nås. När det gäller avkastningsskatten föreslogs en skattesats på 15 procent på motsvarande sätt som för individuellt pensionssparande.

Globaliseringsrådets slutrapport

Även i Globaliseringsrådets slutrapport (Ds 2009:21), som lämnades 2009, förespråkades ett införande av kompetenskonton. Rådet betonade att kontinuerligt och livslångt lärande är något som behövs i ett modernt samhälle. Sveriges omställningsförmåga beror till stor del på vilka möjligheter som finns för vuxna att skaffa sig kompletterande kunskaper.

Globaliseringsrådet påpekade att en svag punkt i det svenska utbildningssystemet är att möjligheterna att skaffa sig en ny eller en kompletterande utbildning för personer som sedan ett antal år befinner sig i arbetslivet är för dåliga. Det finns visserligen internutbildningar som finansieras av företagen, men dessa har den nackdelen att de inte stärker personers möjligheter att byta bransch, exempelvis i samband med en strukturomvandling. Arbetsmarknadsutbildningarna, som är skattefinansierade, har å sin sida den nackdelen att de är förbehållna arbetslösa.

Globaliseringsrådet ansåg att återkommande utbildningar är en strategisk utbildningspolitisk fråga som det offentliga bör ta ett delansvar för, antingen i form av avdragsrätt för sparade medel eller genom att staten kompletterar privata insättningar (till exempel från individer och arbetsgivare) med bidrag av skattemedel.

Kompetenskonto

Frågan om kompetenskonton har diskuterats flitigt de gångna tio åren, men ändå har ingen proposition lags i frågan. År 2002 kom visserligen en proposition från den dåvarande socialdemokratiska regeringen, men propositionen innehöll inga lagförslag utan endast knapphändiga riktlinjer. Ett komplett förslag aviserades till hösten 2002 för att systemet skulle kunna träda ikraft den 1 juli 2003, men någon sådan proposition kom aldrig. Inte heller den nuvarande alliansregeringen har återkommit i frågan, trots att samtliga allianspartier tidigare har motionerat i frågan.

Kristdemokraterna förespråkar att ett system för personliga kompetenskonton införs, där alla löntagare ges möjlighet att göra avdrag på inkomstbeskattningen för insättningar på ett personligt kompetenskonto. Vi föreslår vidare att avdragsrätten ska gälla insättningar på upp till ett prisbasbelopp per år, med ett tak på tio basbelopp. För att få systemet enkelt bör samma uttagsskatt gälla för det personliga kompetenskontot som för det individuella pensionssparandet. Har inte pengarna används vid en ålder av 65 år, ska pengarna kunna flyttas över till det individuella pensionssparandet.

Fel! Okänt namn på

Låginkomstagarnas mer begränsade handlingsutrymme bör inte föranleda beloppsgränser som gör reformen meningslös. Därför förespråkar vi någon form av extra skattekredit eller bidrag till låginkomsttagare som börjar kompetensspara. Detta är viktigt utifrån ett fördelningspolitiskt perspektiv.

Stockholm den 5 oktober 2009

Stefan Attefall (kd)

Annelie Enochson (kd)

Désirée Pethrus Engström (kd)